

Spis treści

Wprowadzenie	11
Rozdział 1. Kuwada – zarys problemów terminologicznych	21
1.1. Kuwada – etymologia terminu	21
1.2. Spór dotyczący etymologii kuwady – Edward B. Tylor contra James A. H. Murray	23
1.3. Kuwada – problemy definicyjne	29
1.4. Kuwada w encyklopediach i słownikach polskojęzycznych	36
Rozdział 2. Kuwada – historia i zasięg występowania	49
2.1. Historyczne przekazy o kuwadzie	49
2.2. Zasięg geograficzny kuwady	55
2.2.1. Kuwada w Europie	55
2.2.2. Kuwada w Azji	62
2.2.3. Kuwada na obszarach wyspiarskich	67
2.2.4. Kuwada w Ameryce Północnej	72
2.2.5. Kuwada w Ameryce Południowej	74
2.2.6. Kuwada w Afryce	79
Rozdział 3. Antropologiczne interpretacje kuwady	83
3.1. Kuwada – nawiązania biblijne i mitologiczne	83
3.2. Wyjaśnienia ewolucjonistyczne	86
3.2.1. W kręgu Bachofena i Tylora	86
3.2.2. Stanisław Ciszewski – polski badacz kuwady	105
3.2.3. Kuwada według Jamesa Frazera i magia sympatyczna	126
3.3. Arnold van Gennep – kuwada jako rytuał przejścia	135
3.4. Interpretacje funkcjonalistyczne	139
3.5. Claude Lévi-Strauss, Mary Douglas i Dan Sperber, czyli od strukturalistycznych i symbolicznych interpretacji kuwady do wyjaśnień ewolucjonistyczno-psychologicznych	154

Table of Contents

Introduction	11
Chapter 1. Couvade – an outline of terminological problems	21
1.1. Couvade – etymology of the term	21
1.2. A dispute concerning the etymology of couvade between Edward B. Tylor and James A. H. Murray	23
1.3. Couvade – definitional problems	29
1.4. Couvade in Polish-language encyclopedias and dictionaries	36
Chapter 2. History and geographical presence of couvade	49
2.1. Historical records of couvade	49
2.2. Geographical presence of couvade	55
2.2.1. Couvade in Europe	55
2.2.2. Couvade in Asia	62
2.2.3. Couvade in the insular areas	67
2.2.4. Couvade in North America	72
2.2.5. Couvade in South America	74
2.2.6. Couvade in Africa	79
Chapter 3. Anthropological interpretations of couvade	83
3.1. Couvade – Biblical and mythological references	83
3.2. Evolutionary explanations of couvade	86
3.2.1. Couvade in the circles of Bachofen and Tylor	86
3.2.2. Stanisław Ciszewski – Polish researcher of couvade	105
3.2.3. Couvade and sympathetic magic in the view of James Frazer ...	126
3.3. Arnold van Gennep – couvade as a rite of passage	135
3.4. Functionalist interpretations	139
3.5. Claude Lévi-Strauss, Mary Douglas and Dan Sperber; from the structuralist and symbolic interpretations of couvade to evolutionary-psychological explanations	154

3.6. Laura Rival i Frank Young – kuwada jako rytuały rodzicielskie	158
3.7. Margaret Mead o kuwadzie – rozważania konfiguracyjne	160
3.8. Psychoanalityczna interpretacja kuwady	165
Rozdział 4. Syndrom kuwady, czyli kuwada współcześnie	193
4.1. Problemy definicyjne	193
4.2. Historia syndromu kuwady	196
4.3. Przegląd badań nad syndromem kuwady – perspektywa międzynarodowa	198
4.4. Polskie badania syndromu kuwady	216
4.5. Próby wyjaśnień syndromu kuwady	218
Rozdział 5. Tradycyjna kuwada <i>versus</i> kuwada współczesna. Rozważania w kontekście współczesnych przemian modeli ojcostwa	227
5.1. Tradycyjna kuwada a kuwada współczesna – podobieństwa i różnice . . .	227
5.2. Przystosowanie mężczyzny do roli ojca jako współczesny rytuał przejścia	235
5.3. Zainteresowanie kuwadą w kontekście współczesnych przemian modelu ojcostwa, czyli od ojcostwa do tacierzyństwa	243
5.4. Ojcostwo i kuwada w polskich mediach i kulturze popularnej	255
Uwagi końcowe	273
Wykaz tabel	277
Wykaz rycin	279
Indeks ludów	281
Indeks osobowy	285
Bibliografia	293
Summary	319